

brustit i den svenska handläggningen förklarar organisationerna i den skrivelse som överlämnades.

I skrivelsen föreslås vidare upprättandet av ett centralt interdepartementalt organ som ska svara för samordningen av förbindelserna med samtliga internationella fackorgan. Ett särskilt råd för OECD-frågor bör också tillkomma.

Statliga personalproblem handläggs av särskild delegation

Enligt en överenskommelse som under december träffades mellan civildepartementet och de statsanställdas huvudorganisationer ska en särskild delegation tillsättas för att handlägga de personalproblem som uppstår vid omlokaliseringar och omorganisationer inom den civila statsförvaltningen.

Uppgörelsen ska skrivas in i statsverkspropositionen och förutsätter riksdagens godkännande för att träda i kraft.

Säkrare anställningsvillkor krävs för universitetslärare

I en skrivelse till ecklesiastikministern under slutet av 1962 krävde SACO säkrare anställningsvillkor för stora grupper universitetslärare vid de filosofiska fakulteterna.

I skrivelsen hävdas att SACO inte kan finna sig i att flertalet av de inte fast anställda får sina förordnanden retroaktivt. Organisationen kräver att de berörda lärarna senast 1 april ska få besked om huruvida de kan påräkna fortsatt anställning eller inte.

Kravet gäller omkring 1 000 lärare: amanuenser, assistenter, biträdande lärare, utländska lektorer, extra universitetslektorer samt timarvoderade lärare. Dessa grupper förordnas nu för endast ett år i taget från 1 juli.

ANSÖKNINGSBLANKETTER

till folkskollärary- eller småskollärarytjänst i folkskolan och på förskole- och mellanstadier

Uppgiv vid rekvisition

- om ansökan avser ordinarie eller icke-ordinarie tjänst
- lärarexamensår
- ev. student- el. realexamensår
- om tjänstgöringsbetyg och andra (icke obligatoriska) blanketter önskas.

HÅKAN OHLSSONS BOKTRYCKERI
I LUND

SAMORDNAD LÄRARUTBILDNING MEN SPECIALISERING FÖR ÅK 1—3

Inför det utredningsarbete som nu pågår inom 1960 års lärarutbildningssakkunniga vill Sveriges småskollärarytjänstbund framföra synpunkter på den framtida lärarutbildningen. Förbundet vill därvid främst uppehålla sig vid den yrkesutbildning som bör meddelas de lärare vilka företrädesvis skall ha sin tjänstgöring förlagd till grundskolans lågstadium.

I 1962 års riksdagsbeslut om reformering av den obligatoriska skolan fastslås att grundskolans mål skall vara att söka hjälpa varje elev till allsidig utveckling samt att detta mål är helt och odelbart. Den stadiindelning och de delmål som uppställts för undervisningen har gjorts av praktiska skäl.

I den nu fastställda läroplanen för grundskolan framhålls att individens behov och samhällets krav i olika avseenden skall vara bestämmande för innehållet, formerna och organisationen av skolans verksamhet. Verksamheten skall inriktas på skolans samtliga elever samt den yttre organisationen och det inre arbetet utformas så att varje elev med skolans hjälp skall kunna tillvarata sina anlag och intressen och finna studievägar och arbetssätt som främjar den personliga utvecklingen.

Med hänsyn till önskvärdheten av att ifråga om undervisningens praktiska anordnande mildra eller utjämna gränserna mellan olika lärarkategorier och stadier fann skolberedningen det önskvärt att alla formella hinder för en rationell användning av lärarnas personliga kapacitet undanröjs. Med hänvisning härtil underströk Herr Statsrådet i proposition nr 54 till 1962 års riksdag vikten av att lärarutbildningen anpassas till de förändrade förutsättningar som blir ett faktum i och med grundskolans genomförande. I detta sammanhang framhölls vidare att man »inte längre kan i samma mån som tidigare behandla utbildningen av de olika lärarkategorierna skilda från varandra». Lärarutbildningen måste en-

ligt propositionen tillmätas avgörande betydelse för ett lyckligt genomförande av skolreformen.

□ I sitt med folkskollärarytjänstbunden gemensamma remissyttrande över skolberedningens betänkanden konstaterade småskollärarytjänstbunden att de föreslagna förändringarna av skolans organisation och innehåll måste leda till en översyn av lärarutbildningen samt att en förstärkning av denna i olika avseenden och för alla lärarkategorier är en grundförutsättning för att beredningens intentioner skall kunna realiseras i det dagliga skolarbetet. Förbunden underströk därvid också att man vid den översyn av utbildningen som aviserats borde eftersträva att få till stånd en lärarutbildning avpassad till den målsättning och de uppgifter som fastställts för den obligatoriska skolan.

Sveriges småskollärarytjänstbund noterade därför med tillfredsställelse att Herr Statsrådet i de efter riksdagsbeslutet om skolreformen utfärdade tilläggsdirektiven till lärarutbildningssakkunniga framhöll: »Starka skäl talar för att man nu, utgående från skolans målsättning och behov, fritt och obundet söker genomlysna lärarutbildningsproblemet både kvantitativa och kvalitativa sida.»

Enligt förbundets mening bör utbildningen för grundskolans lärare vara baserad på studentexamen och förläggas till gemensamma lärarutbildningsanstalter, vilket är i linje med 1950 års riksdags principbeslut. Den nuvarande splittade lärarutbildningen fördelad på seminarier, lärarhögskolor och universitet bör således samordnas vid ett och samma slag av utbildningsanstalter vid vilka psykologisk och pedagogisk forskning bedrivs. En sådan organisation av utbildningen skulle enligt förbundets uppfattning skapa bättre förutsättningar för lärarna att i sin yrkesutövning medverka till att grundskolans intentioner kan fullföljas. Då en av de bärande principerna

Vid en uppvaktning för ecklesiastikministern 20 december 1962 överlämnade småskolläraryrket en skrivelse, vari förbundets synpunkter på den framtida lärarutbildningens organisation framfördes. Skrivelsen, som här återges in extenso, utmynnar i att all lärarutbildning för grundskolan bör bygga på studentexamen och samordnas vid gemensamma lärarutbildningsanstalter. Förbundet hävdar vidare att speciell utbildning krävs för undervisning på lågstadiet samt att en lärarutbildning bör komma till stånd som omfattar samtliga ämnen för årskurserna 1-3 jämte ett par ämnen, som ger behörighet för undervisning på högre stadium

i grundskolan är enheten i skolorganisationen anser förbundet det vara naturligt att motsvarande principer blir bärande när det gäller att organisera utbildningen för de lärare som skall vara verksamma inom denna skola. Även om grundskolans uppbyggnad och målsättning talar för en lärarutbildning omspännande flertalet ämnen i årskurserna 1-9 torde detta emellertid vara ett alltför vittomfattande arbetsfält för den enskilda läraren. Den av förbundet föreslagna samordningen av utbildningen för de olika kategorier lärare, som förbundet räknar med kommer att undervisa i grundskolan, skulle kunna uppfylla de önskemål som uttalats i riksdagsbeslutet om att lärare på olika stadier och i skilda årskurser bör ha kännedom om dels elevernas utvecklingsgång under hela skollivstiden dels hur undervisningen bedrivs inom grundskolans olika stadier. Förbundet utgår nämligen från att utbildningen inte bara organisatoriskt skall samordnas vid gemensamma utbildningsanstalter utan även från att så stor del av utbildningen som möjligt görs gemensam för de olika lärarkategorierna.

□ I tilläggsdirektiven till lärarutbildningssakkunniga framförs »tanken på en gemensam lärarutbildning för årskurserna 1-6». Om med detta avses en klasslärarutbildning i samtliga ämnen för dessa årskurser ifrågasätter småskolläraryrket lämpligheten härav. Förbundet anser nämligen att utbildningen av de lärare som skall ansvara för undervisningen på lågstadiet svårigen kan innefatta utbildning i samtliga ämnen också för årskurserna 4-6. En utbildning däremot som ger behörighet för undervisning i samtliga ämnen till och med årskurs 3 och för ett mindre antal ämnen i årskurserna däröver anser småskolläraryrket förbundet bör kunna övervägas. Förbundet vill i detta sammanhang, liksom vid tidigare tillfällen, kraftigt un-

derstryka behovet av en speciell utbildning för de lärare, som skall undervisa på grundskolans lågstadium. Lärarna på lågstadiet skall - förutom att meddela eleverna den grundläggande undervisningen i nyckelämnena svenska och matematik - också äga kunskap om den lägre skolålderns psykologiska och pedagogiska problem bl. a. för att inskolningen skall kunna ske på rätt sätt, för att undervisningen skall kunna anpassas efter barnens mognad och för att erforderliga åtgärder skall kunna vidtagas vid olika former av utvecklingshämning. För att söka uppfylla önskemålen om ett överbyggande av gränserna mellan de olika stadierna och om en större användbarhet av samtliga lärarkategorier vill förbundet framföra tanken på att utöver denna speciella utbildning för lågstadiet i lärarexamen obligatoriskt ingår ett par ämnen vilka medför behörighet för undervisning på högre stadium.

Förbundet förutsätter med denna skiss till utbildning att det även utformas en utbildning för klasslärare på stadium över lågstadiet. För att kunna vidmakthålla principen om samlad undervisning även på mellanstadiet bör därför de av förbundet föreslagna »tillvalsämnen» väljas så att de inte bryter denna princip. Såväl läro- som övningsämnen bör dock kunna komma ifråga. Samordnas utbildningen för samtliga lärarkategorier för grundskolan vid gemensamma utbildningsanstalter, vilket förbundet ovan hävdar, borde några organisatoriska svårigheter inte föreligga för ett sådant system. Med den av förbundet skisserade utbildningen skulle dessutom möjligheter skapas att tillgodose de enskilda lärarnas speciella intressen och begåvning varjämte formella hinder för en rationell användning av lärarnas personliga kapacitet undanröjs.

□ Förbundet vill slutligen begagna tillfället understryka vikten av att tillför-

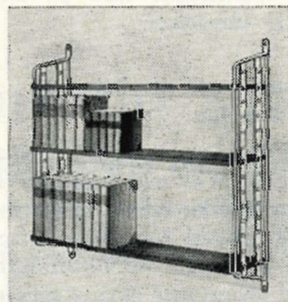
litliga urvalsinstrument för inträde vid lärarutbildningsanstalt skapas.

Sammanfattningsvis vill Sveriges småskolläraryrket framhålla

- att all lärarutbildning för grundskolan bör bygga på studentexamen,
- att utbildningen bör samordnas vid gemensamma lärarutbildningsanstalter,
- att för undervisning på lågstadiet krävs speciell utbildning samt
- att en lärarutbildning bör komma till stånd, som omfattar samtliga ämnen för årskurserna 1-3 jämte ett par ämnen som ger behörighet för undervisning på högre stadium.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer Sveriges småskolläraryrket att Herr Statsrådet måtte anmoda 1960 års lärarutbildningssakkunniga att vid utredningen om den framtida lärarutbildningen beakta de av förbundet framförda synpunkterna. ●

Prima bokhylla

Byggbar såväl i höjd som sidled, vita gavlar, hyllskivor i teak. Längd 80, höjd 80 cm. Full returrätt.

Pris endast 33 kr.

Beställ direkt från tillverkaren. Billigast och bäst.

P. R. KARLSSONS AB
SKILLINGARYD